

Передмова	3
СИНТАКСИС ЯК УЧЕННЯ ПРО БУДОВУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ	5
§ 1. Предмет синтаксису	5
§ 2. Основні одиниці синтаксису	6
§ 3. Основні засоби вираження синтаксичних відношень	7
§ 4. Основні напрями у вивченні українського синтаксису	8
СЛОВСПОЛУЧЕННЯ	14
§ 5. Словосполучення як синтаксична одиниця	14
§ 6. Синтаксичні відношення у словосполученні	15
§ 7. Типи зв'язку слів у словосполученні	17
§ 8. Класифікація словосполучень	19
Вправи	22
РЕЧЕННЯ	33
Загальні поняття про речення	33
§ 9. Речення та його головні ознаки	33
§ 10. Структурна схема і парадигма речення	35
§ 11. Види синтаксичного зв'язку в реченні	36
§ 12. Типи речень у сучасній українській мові	37
Вправи	42
Просте речення	50
§ 13. Поняття про члени речення як його складові елементи	50
Двоскладне речення	50
Головні члени речення	50
§ 14. Підмет і присудок як головні члени речення	50
§ 15. Підмет і форми його вираження	51

§ 16. Присудок і форми його вираження	53
§ 17. Простий дієслівний присудок	53
§ 18. Складений дієслівний присудок	54
§ 19. Складений іменний присудок	56
§ 20. Складний присудок	58
§ 21. Координація присудка й підмета	58
Другорядні члени речення	61
§ 22. Другорядні члени речення і принципи їх класифікації	61
§ 23. Додаток	63
§ 24. Означення	66
§ 25. Узгоджене означення	67
§ 26. Неузгоджене означення	67
§ 27. Прикладка (апозиція)	68
§ 28. Обставини	71
Вправи	73
Односкладні речення	89
§ 29. Загальні поняття про односкладні речення	89
Односкладні речення, головний член яких	
співвідносний з присудком	90
§ 30. Особові і безособові односкладні речення	90
§ 31. Означено-особові речення	90
§ 32. Неозначено-особові речення	92
§ 33. Узагальнено-особові речення	93
§ 34. Безособові речення	96
§ 35. Інфінітивні речення	99
Односкладні речення, головний член яких	
співвідносний з підметом	101
§ 36. Поняття про односкладні речення, головний член яких	
співвідносний з підметом	101
§ 37. Номінативні речення	101
§ 38. Генітивні речення	104
§ 39. Вокативні речення	104
Слова-речення. Неповні речення	105
Слова-речення	105
§ 40. Поняття про слова-речення	105
§ 41. Типи слів-речень	106
Неповні речення	106
§ 42. Поняття про неповні речення	106
§ 43. Типи неповних речень	107
Вправи	108
Порядок слів у простому реченні	117
§ 44. Поняття про порядок слів	117
§ 45. Прямий і зворотний (інверсійний) порядок слів	118
§ 46. Синтаксичне й актуальне членування речення	119
§ 47. Прямий порядок слів	120
§ 48. Зворотний (інверсійний) порядок слів	121

Вправи	123
Просте ускладнене речення	124
§ 49. Поняття про просте ускладнене речення	124
Речення з однорідними членами	125
§ 50. Поняття про однорідні члени речення	125
§ 51. Засоби вираження однорідності	126
§ 52. Однорідні і неоднорідні означення	129
§ 53. Деякі інші явища, пов'язані з однорідними членами речення	129
Речення, ускладнені звертанням	130
§ 54. Поняття про звертання	130
§ 55. Засоби вираження звертання	131
Речення з відокремленими другорядними членами	133
§ 56. Поняття про відокремлення	133
§ 57. Відокремлені означення	134
§ 58. Відокремлені прикладки	136
§ 59. Відокремлені обставини	138
§ 60. Відокремлені додатки	139
Речення, ускладнені вставними і вставленими конструкціями	140
§ 61. Загальні поняття про вставні і вставлені конструкції	140
§ 62. Речення, ускладнені вставними конструкціями	141
§ 63. Речення, ускладнені вставленими конструкціями	144
Вправи	146
Складне речення	157
Складне речення як синтаксична одиниця	157
§ 64. Поняття про складне речення	157
§ 65. Засоби поєднання частин складного речення	160
§ 66. Основні типи складних речень	162
Складносурядне речення	164
§ 67. Загальні відомості	164
§ 68. Засоби поєднання предикативних частин складносурядних речень	165
Класифікація складносурядних речень	170
§ 69. Складносурядні речення з єднальними сполучниками	170
§ 70. Складносурядні речення з приєднувальними сполучниками	171
§ 71. Складносурядні речення з пояснювально-приєднувальними сполучниками	172
§ 72. Складносурядні речення з протиставними сполучниками	173
§ 73. Складносурядні речення з розділовими сполучниками	174
Складнопідрядне речення	176
§ 74. Загальні поняття про складнопідрядне речення	176

§ 75. Основні засоби організації складнопідрядного речення	177
§ 76. Принципи класифікації складнопідрядних речень	180
§ 77. Структурно-семантичні типи складнопідрядних речень	182
Складнопідрядні речення нерозчленованої структури	184
§ 78. Складнопідрядні речення з підрядними присубстантивно-атрибутивними	184
§ 79. Складнопідрядні речення з підрядними займенниково-співвідносними	186
§ 80. Складнопідрядні речення з підрядними з'ясувальними	188
Складнопідрядні речення розчленованої структури	191
§ 81. Складнопідрядні речення з підрядними часу	191
§ 82. Складнопідрядні речення з підрядними умови	192
§ 83. Складнопідрядні речення з підрядними мети	193
§ 84. Складнопідрядні речення з підрядними причини	194
§ 85. Складнопідрядні речення з підрядними місця	195
§ 86. Складнопідрядні порівняльні речення	196
§ 87. Складнопідрядні речення допустові	196
§ 88. Складнопідрядні речення наслідкові	198
§ 89. Складнопідрядні речення з підрядними супровідними	198
Вправи	200
Безсполучникові складні речення	220
§ 90. Загальні відомості	220
§ 91. Складні безсполучникові речення з однотипними частинами	221
§ 92. Складні безсполучникові речення з різнотипними частинами	223
§ 93. Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні	225
Вправи	225
Складні синтаксичні конструкції	230
§ 94. Загальні відомості	230
§ 95. Безсполучникові багатокомпонентні речення	231
§ 96. Складносурядні багатокомпонентні речення	232
§ 97. Складнопідрядні багатокомпонентні речення	233
§ 98. Конструкції з послідовною підрядністю	234
§ 99. Конструкції з супідрядністю	235
§ 100. Конструкції з послідовною підрядністю і супідрядністю	238
§ 101. Складні багатокомпонентні речення з різними типами зв'язку	239
§ 102. Період	241
Конструкції з чужим мовленням	243
§ 103. Загальні відомості	243
§ 104. Пряма мова	243
§ 105. Непряма мова	244

§ 106. Невласне пряма мова	245
§ 107. Діалог	245
§ 108. Цитата	246
Вправи	247
Надфразна єдність, або складне синтаксичне ціле	253
§ 109. Поняття про надфразну єдність, або складне синтаксичне ціле	253
§ 110. Засоби зв'язку між компонентами надфразної єдності, або складного синтаксичного цілого	255
§ 111. Структурні типи надфразних єдностей, або складних синтаксичних цілих	256
Вправи	259
ПУНКТУАЦІЯ	261
§ 112. Пунктуація як система правил вживання розділових знаків	261
§ 113. Основні принципи української пунктуації	261
§ 114. Типи розділових знаків	262
<i>Список умовних скорочень</i>	263

Навчальне видання

*Бевзенко Степан Пилипович,
Литвин Любов Петрівна,
Семеренко Ганна Василівна*

Сучасна українська мова

Синтаксис

*Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено*

Оправа і титул художника *В. С. Жиборовського*
Художній редактор *Г. С. Муратова*
Технічний редактор *А. І. Омоховська*
Коректори: *Л. М. Байбородіна, Р. Б. Попович*
Комп'ютерна верстка *А. А. Коркішко*